

Pro

Chapter 25

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

חִזְקִיָּה	אֲנָשִׁי	הֶעֱתִיקוּ	אִשָּׁר	שׁוּלְמָה	מִשְׁלִי	אֱלֹהִים	גַּם	1
Hizkia	tiyang-saking	dipunsalin	ing kang	Suléman	paribasan-saking	punika	ugi	
H2396	H0376	H6275		H8010	H4912	H0428	H1571	
						יְהוּדָה:	מְלֶכֶת	
						Yéhuda	ratu-saking	
						H3063	H4428	

Iki uga wulang bebasan anggitané Sang Prabu Suleman kang diklumpukake dening para abdine Sang Prabu Hizkia, ratu ing Yehuda.

חֶקֶר	מְלָכִים	וְכָבֵד	דְּבָר	הִסְתַּר	אֱלֹהִים	כָּבֵד	2
nliti	ratu	nanging-kamulyan-saking	prakawis	ndhelikaken	Gusti-Allah	kamulyan-saking	
H2713	H4428	H3519	H1697	H5641	H0430	H3519	
						דְּבָר:	
						prakawis	
						H1697	

Kaluhurane Gusti Allah iku nyimpen prakara kayadene wadi, nanging kaluhurane para ratu iku niti-priksa prakara.

אֵין	מְלָכִים	וְלֵב	לְעֵמֶק	וְאֲרֶץ	לְרוּם	שָׁמַיִם	3
mboten-wonten	ratu	lan-manah-saking	kanggé-jero	lan-bumi	kanggé-inggil	langit	
H0369	H4428		H6011	H0776	H7312	H8064	
						חֶקֶר:	
						tliti	
						H2714	

Sapira dhuwure langit lan jerone bumi, kaya mangkono panggalihe para ratu iku anggone ora kena dijajagi.

כָּלִי:	לְצַרְרָה	וַיֵּצֵא	מִכְסָּה	סִינִים	הֲנוּ	4
barang	kanggé-pandhe	lan-medal	saking-salaka	endut	nyingkiraken	
H3627	H6884	H3318	H3701	H5509	H1898	

Taine salaka singkirna, temah kemasane bisa oleh barang kang kagawe piranti.

כֶּסֶף:	בְּצִדְקָה	וַיִּכְוֶן	מֶלֶךְ	לְפָנַי	רָשָׁע	הֲנוּ	5
dhamparipun	ing-kaadilan	lan-mapan	ratu	saking-ngajeng	tiyang-duraka	nyingkiraken	
H3678	H6664		H4428	H6440	H7563	H1898	

Wong duraka singkirna saka ing ngarsaning ratu, temah dhampare kasantosakake dening kabeneran.

וּבְמִקּוֹם	מֶלֶךְ	לְפָנַי	תִּתְהַדֵּר	אֶל-	6
lan-ing-panggenan-saking	ratu	ing-ngajeng	ngagungaken-dhiri	sampun-ngantos	
H4725	H4428	H6440	H1921	H0408	
			תַּעֲמֵד:	אֶל-	
			ngadeg	sampun-ngantos	
			H5975	H0408	
				אֲגוּלִים	
				tiyang-agung	

Aja pamer ana ing ngarsaning ratu, utawa ngadeg ana ing papane para panggadhe.

לְשִׁלְחֵי קַצִּיר בְּיוֹם וְשִׁלְגַּת כְּצִנְתָּהּ 13
 kanggé-ingkang-ngutus setya utusan panen ing-dinten-saking salju kados-adhem-saking
[H7971](#) [H0539](#) [H3117](#) [H7950](#)

וְנִפְשׁוּ אֲדָנָיו יוֹשִׁיבֵי: פּ
 lan-nyawa-saking bendaranipun badé-nyegeraken [pe]
[H5315](#) [H0113](#) [H7725](#)

Kaya anyepe salju ing mangsa panen, kaya mangkono kongkonan kang temen lan setya tumrape kang ngongkon, awit nyegerake atine lurahe.

מִתְהַלְלִים נְשִׂאִים וְרוּחַ וְגִשְׁמִים אִישׁ אֵין 14
 kang-gumunggung tiyang mboten-wonten lan-udan lan-angin méga
[H0376](#) [H0369](#) [H1653](#) [H7307](#)

בְּמַתְתָּהּ שִׁקָּר: גּוֹרוֹחַ
 ing-pisungsung-saking goroh
[H8267](#) [H4991](#)

mendhung lan angin kang tanpa udan, kaya mangkono iku wong kang ngumukake ganjaran kang ora tau ditampani.

בְּאֵרְךָ אָפִים יִפְתָּה קָצִין וְלִשׁוֹן רִכָּה תִּשְׁבֶּר־נָרָם: 15
 kalayan-sabar bebendu dipunbujuk pangageng lan-ilat alus badé-nyuwek balung
[H0753](#) [H0639](#) [H7101](#) [H3956](#) [H7390](#) [H7665](#) [H1634](#)

Para pangwasa bisa diyakinake srana kasabaran, ilat kang alus ngremukake balung.

דְּבִשׁ מַצָּאתָ אֶכְלֵךְ דִּיהֶךָ פֶּן־תִּשְׁבְּעֵנִי וְהִקְאֵתוּ: 16
 madu manggih nedha cekap supados-mboten wareg lan-muntah
[H1706](#) [H4672](#) [H0398](#) [H1767](#) [H6435](#) [H7646](#) [H6958](#)

Manawa kowe oleh madu, mangana sacukupe, aja nganti kewaregen, temah banjur kokutahake.

הִקָּר רְגֵלְךָ מְבִיתָ רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׁבְּעֶךָ 17
 awis sampeyanipun saking-griyanipun tangginipun supados-mboten bosen
[H3365](#) [H7272](#) [H7453](#) [H6435](#) [H7646](#)

וְשִׁנְאֶךָ: לַאֲדָנָיו
 lan-sengit-panjenengan
[H8130](#)

Aja kekerepen sanja ing omahe pepadhamu, supaya wong iku aja nganti bosen, banjur sengit marang kowe.

מִפִּיךָ וְחָרֵב וְחַץ שְׁנוֹן אִישׁ עֲנֵה דְבָרֶיךָ: 18
 gada lan-pedhang lan-panah landhep tiyang kang-maringi-kesaksian dhateng-tangginipun
[H4650](#) [H2719](#) [H2671](#) [H8150](#) [H0376](#) [H7453](#)

שִׁקָּר: עֵד
 goroh seksi
[H8267](#) [H5707](#)

Wong nglairake paseksi goroh tumrap pepadhane, iku upamane kaya gada utawa pedhang lan panah kang landhep.

שֵׁן רֵעָה וְהִנֵּל מוֹעֵדָתָּה מְבִתָּה בּוֹיָדָה צָרָה: 19
 untu goyah lan-suku pincang kapitadosan tiyang-cidra ing-dinten-saking kasusahan
[H8127](#) [H7465](#) [H7272](#) [H4154](#) [H4009](#) [H0898](#) [H3117](#)

Pangandel marang wong kang cidra ing mangsa ribed, iku upamane kaya untu kang gopok utawa kaya sikil kang kesliyo.

20 מַעְדָּה וּבְנֵד בְּיָוִם קָרָה חֲמִיץ עַל- נֹתֵר וְיָשָׁר לְבָשָׁרִים
 nyopot ageman ing-dinten adhem cuka ing soda lan-tiyang-kang-nyanyi ing-lagu
[H7891](#) [H5427](#) [H2558](#) [H7135](#) [H3117](#)

עַל לְב- רָע: פּ
 dhateng manah sedhih [pe]

Wong kang ngidungake lelagon tumrap ati kang sedhih, iku upamane kaya wong kang cucul klambi ing mangsa bedhidhing, utawa kang ngesoki cokak ing tatu.

21 אֵם- רָעַב שְׂנֵאָדָּה הָאֵבְלָהּוּ לָחֵם וְאֵם- צָמָא הַשְּׂקָהּוּ מַיִם:
 menawi luwe mengsahipun sukani-nedha roti lan-menawi ngelak sukani-ngunjuk toya
[H4325](#) [H8248](#) [H6771](#) [H3899](#) [H0398](#) [H8130](#) [H7457](#)

Manawa satrumu keluwen, wenehana mangan roti, manawa ngelak, wenehana ngombe banyu:

22 כִּי גַחְלִים אֲתָהּ חֲתָה עַל- רֹאשׁוֹ יְהִינָה
 amargi mawa-murub panjenengan nglumpukaken ing sirahipun lan-Yéhuwah
[H3068](#) [H2846](#) [H1513](#)

יִשְׁלֵם- לָךְ:
 badé-males dhateng-panjenengan

awit kowe bakal ngentepi mawa ing sirahe, sarta Pangeran Yehuwah bakal males marang kowe.

23 רֵוַח צָפוֹן תְּחֹלֵל גִּשְׁם וּפְגִים נוֹעֲמִים לְשׁוֹן סִתָּר:
 angin lor ndadosaken udan lan-pasuryan kang-nesu ilat wadi
[H6828](#) [H7307](#) [H1653](#) [H6440](#) [H2194](#) [H3956](#)

Angin saka lor nggawa udan, guneman bisik-bisik, ulat mrengut.

24 טוֹב שְׁבֵת עַל- פְּנוֹת- גַּן מֵאֲשֵׁת מְדֻנִים (מְדֻנִים)
 langkung-saé lenggah ing pojok-saking payon tinimbang-garwa pasulayan pasulayan
[H3427](#) [H6438](#) [H1406](#) [H0802](#) [H4066](#) [H4066](#)

וּבֵית חֶבֶר:
 lan-griya sesarengan
[H2267](#)

Pilih manggon ana ing pojok payon, tinimbang manggon saomah karo wong wadon kang dhemen grejegan.

25 מַיִם קָרִים עַל- גַּבְשׁ עֵיפָה וְשִׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֲרִץ מְרַחֵק:
 toya adhem dhateng nyawa sayah lan-warta saé saking-negari tebih
[H7119](#) [H4325](#) [H5315](#) [H5889](#) [H8052](#) [H0776](#) [H4801](#)

Pawarta becik saka ing nagara adoh iku, kaya banyu adhem tumrap ing nyawa kang ngelak.

26 מַעֲנֵן גְּרָפֶשׁ וּמְקוֹר מְשֻׁתָּת צָדִיק מָט לְבָנִי- רָשָׁע:
 tuk keruh lan-sumber rusak tiyang-leres kang-goyang ing-ngajeng tiyang-duraka
[H4599](#) [H7515](#) [H4726](#) [H7843](#) [H6662](#) [H4131](#) [H6440](#) [H7563](#)

Wong bener kang kuwatir ana ing ngarepe wong duraka, iku kaya tuk buthek utawa sumber kang reged.

27 אֶכְלֵ דְבֶשׁ הַרְבּוֹת לֹא- טוֹב וְחֻקָּר כְּבָדָם כְּבוֹד:
 nedha madu kathah mboten saé lan-nliti kamulyanipun kamulyan
[H1706](#) [H0398](#) [H3808](#) [H2714](#) [H3519](#) [H3519](#)

Ora prayoga mangan madu akeh iku; mulane diarang anggonmu nglairake tembung pangalembana.

מְעַצֵּר

pangendhalian

[H4623](#)

אֵין

mboten-wonten

[H0369](#)

אִשָּׁר

ingkang

אִישׁ

tiyang

[H0376](#)

חֹמֶה

témbok

[H2346](#)

אֵין

mboten-wonten

[H0369](#)

פְּרוּצָה

rusak

[H6555](#)

עִיר

kutha

28

לְרוּחָו:

kanggé-rohipun

[H7307](#)

Wong kang ora bisa ngendhaleni awake, iku kaya kutha kang rubuh temboke.